

PORSANGER - EN FLEKSIBEL ARBEIDSGIVER

- Kun hardt arbeid gjelder. Slik beskriver rådmann Bente Larssen utfordringen med å rekruttere og beholde fastleger i Porsanger. Kommunen tar i bruk fleksible og utradisjonelle løsninger for å møte utfordringen.

Bente Larssen leder KS sitt nasjonale rådmannsutvalg.
- Fastlegesituasjonen er ei utfordring for alle. Vi diskuterer den på alle møtene, sier hun.

På omdømmet løs

Porsanger ligger midt i Finnmark og har knappe 4.000 innbyggere. Kommunen har vært nødt til å ta utradisjonelle grep, etter en krise som oppstod i 2016.
- Vi hadde hatt stabil legedekning i mange år, med fem fast ansatte. Plutselig satt vi igjen med kun kommuneoverlegen. De andre stillingene var vakante etter at folk av ulike årsaker hadde sagt opp. Vi hadde liten erfaring med å rekruttere leger. Når vi lyste ut stillingene, fikk vi få kvalifiserte søkere. Det ble en eskalerende vikarbruk, og misnøyen vokste. Manglende stabilitet gikk særlig utover kronikerne. Det ble flere klagesaker til fylkesmannen og et svekket omdømme. Legemangelen fikk stor oppmerksomhet i media, og politikerne ble utålmodige. Vi var nødt til å gjøre noe, sier Larssen.

Faglig fokus

Både hun og øvrig kommuneledelse innså raskt at brannslukking ikke nyttet.

- Det var et grundig arbeid som måtte til. Vi fikk 500.000 kroner til stabiliseringstiltak, og laget en plan for å rekruttere og stabilisere legedekningen. Vi har et sterkt fokus på fag og fagutvikling. Vi må prøve å gjøre fastlegetjenesten så faglig interessant at den kan konkurrere med spesialisthelsetjenesten. Dette er ikke gjort i en håndvending, sier hun, og legger til:
- Å legge til rette for forskning og å desentralisere oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til distriktsmedisinske sentre i kommunal regi kan være veier å gå.

Virkeligheten

Et av tiltakene som Porsanger allerede har iverksatt, er tettere administrativ oppfølging av fastlegetjenesten.
- Leger kan og vil ledes. Svært mange av dem ønsker å fritas fra administrative oppgaver, som tar tid fra pasientarbeidet, sier Larssen.
Porsanger tilbyr faste tilsetninger i ulik stillingsstørrelse for LIS-leger og leger i spesialisering, og fleksible ordninger med for eksempel hjemmekontor og betalte hjemreiser for leger som bor andre steder. De har også opprettet bokollektiv for pendlende leger.
- Uansett hvor gjerne vi ønsker at legene våre skal bo

i Porsanger: Vi må være realistiske. Det er en reell utfordring at leger fra andre deler av landet ikke vil flytte hit. Vi åpner for dynamiske løsninger, og ser blant annet på om oppgaver kan løses "hjemmefra". Kanskje kan pasienten kommunisere digitalt med legen sin i noen tilfeller? sier hun.

På med uniformen!

Faglig fellesskap er viktig for legene, erfarer Porsanger.

- Det er stort behov for å være del av et kollegium. Legetjenesten har daglige morgenmøter, og hver uke er det tverrfaglig internundervisning under mottoet "lunsj og læring". Ulike smågruppemøter gir poeng i et spesialiseringsløp. Vi har også erfart at uniformering er sterkt undervurdert som fellesskapsbygger, sier hun.

Bente Larssen etterlyser større statlig engasjement i fastlegekrisen.

- Når helseministeren sier at "dette er kommunenes ansvar, og kommunene gjør for lite", da kjenner jeg meg overhodet ikke igjen. Ja, vi har ansvaret. Og det ansvaret tar vi. Det er ikke sånn at vi bare lyser ut en stilling og venter på at kandidatene skal komme. Det er hardt arbeid. Dessverre må vi bare slå fast: Finansieringssystemet knyttet til fastlegeordningen er ikke tilpasset virkeligheten, sier hun.

- Vi må gjøre fastlegetjenesten så faglig interessant at den kan konkurrere med spesialisthelsetjenesten, sier rådmann Bente Larssen i Porsanger.